Ч. 26 (13.571). Львів, середа 31. січня 1934. Pocztowa opłata opłacono ryczałtem. Рік LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“ Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Проти негідної клевети.

Центральний Комітет УНДО у справі спроб верхівки ОУН затроїти українську прилюдну опінію і занархізувати українське громадське життя.

Дня 27. січня ц. р. Центральний Комітет УНДО, познайомившись зі змістом виданого Проводом ОУН комунікату у справі самбірського процесу, прийняв на своєму засіданні одноголосно такі постанови:

1) Самбірський і чергові політичні процеси ОУН виявили поширення деморалізації в українському підпіллі. Українська національна преса всіх напрямків і поодинокі видні діячі у своїх статтях та прилюдних виступах обговорювали цю важну для морального здоровля нації справу та осуджували деякі невідповідальні виступи ОУН, шкідливі для українського народу.

2) Провід українських націоналістів замісць того, щоби сміливо заглянути правді в вічі і перевести моральне оздоровлення у своїх рядах, бажаючи відвернути увагу українського громадянства від відносин, які запанували в їх нутрі, в вечуваний спосіб заатакував у „Розбудові Нації“ ч. 11-12 за листопад-грудень 1933 р. українські легальні партії і поодиноких діячів, а в тому і членів нашої партії: посла Остапа Луцького, головного секретаря Володимира Целевича, члена Центрального Комітету Володимира Кузьмовича та ред. Івана Кедрина. Конкретно Провід ОУН називає всі легальні політичні партії „уголовим табором“ і твердить, що цей табор „на ділі є головним джерелом інформації для поліції“; а всі названі діячі „свідомими чи несвідомими інформаторами поліції“.

3) Центральний Комітет відкидає з обуренням цю клевету, пятнує такі неетичні засоби боротьби Проводу українських націоналістів і вважає їх у найвищій мірі шкідливими, бо ними цей Провід намагається посіяти серед громадянства недовіря до відповідальних українських громадських діячів, анархізувати громадське життя, а вслід за тим доводить до ослаблення моральних сил українського народу в боротьбі за істнування і здійснювання національних ідеалів.

* * *

ЗАЯВА

До комунікату Центрального Комітету УНДО додаємо:

Клевети і погрози, якими ОУН старається нас стероризувати, не спонукають нас припинити боротьби з явищами, що їх ті організації, до яких належимо, і ми самі вважаємо шкідливими для українського народу.

Львів, дня 27. січня 1934.

В. Кузьмович, О. Луцький, І. Кедрин-Рудницький, В. Целевич.

„КОНФІСКАТИ „ДІЛА“.

Оба попередні числа „Діла“ підпали конфіскаті: **ч. 24-е** за три місця у статті „Польща має нову конституцію!“, за одно місце у статті „Як ББ. прийняло нову конституцію?“ і за одно речення у статті „Роздача літературних нагород“; **ч. 25-е** за другу половину статті „Ще про волинську молодь“ і за два речення у статейці „Як живуть наші гірські села“. Конфіската ч. 24. прийшла в суботу в ночі, конфіската ч. 25. у понеділок рано, тому другим накладом видали ми тільки ч. 24-е, яке й розіслали нашим Вп. Передплатникам. Щодо ч. 25-го, то другим накладом ми його вже не видавали, зате весь важніший матеріял із нього (комунікат Ц. К. УНДО „Проти негідної клевети“, фейлетон С. Гайдучка „Лист у Харків“, Економічний огляд і деякі дрібні вістки й дописи) передруковуємо у нинішньому числі. **Тому ч. 25. прохаємо не реклямувати.** З тими двома конфіскатами мало „Діло“ в ц. р. вже пять сконфіскованих чисел.

Більшовицька самохвальба.

МОСКВА, 28. І. ПАТ. У своїй інавґураційній промові на конґресі комуністичної партії, який розпочався у Москві, голова ради народніх комісарів Молотов підкреслив, що розмірно короткий час минув від останнього конґресу, який поставив собі за головне завдання розвинути і довести до кінця кампанію проти капіталістичних елементів, і вичислив здобутки з того часу. Він зазначив, що тепер Радянщина має могутній промисл, який може заспокоїти всі технічні потреби краю і побільшити його оборонну здібність. Розпочато реалізацію пляну другої пятилітки і теперішній конгрес має сказати своє останнє слово щодо тієї програми. Вказавши на вдоволяючу господарку колхозів, Молотов зазначив, що хоча деякі ділянки народньої господарки не стоять ще на вимаганій височині, то одначе нема сумніву, що СРСР поконає всі трудноці і буде посуватись все дальше в господарськім і культурнім розвитку при одночаснім розвитку добробуту робітничих і селянських мас. В останніх роках треба було нераз рахуватися з небезпекою війни. І тепер, головно у звязку зі ситуацією на Далекому Сході, слід бути готовим до оборони здобутків жовтневої революції.

Ведучи незмінно політику миру, консолідації і мирної співпраці з іншими народами, все-таки треба тепер звернути пильну увагу на боєву здібність нашої червоної армії. Вкінці Молотов зазначив, що теперішній конґрес збирається в десять літ після смерти великого провідника й організатора більшовицької партії Леніна. Переводячи в життя політику Леніна, партія осягла велику перемогу.

Сталін про міжнародню ситуацію.

На конгресі комуністичної партії в Москві Сталін виголосив довшу промову, в якій обговорив становище СРСР в міжнародній політиці. Він оцінив дуже песимістично господарську кризу в капіталістичних державах, закидуючи їм воєнні пляни як одинокий вихід з важкої ситуації. Зазначив при тім миролюбивість радянської політики, покликуючись на поправу взаємин з Польщею і Францією. Крім того завязано нормальні взаємини зі Зл. Державами. Взаємини Радянщини з Японією загострені, але тільки з вини Японії і Сталін заявив, що Радянщина готова на всякий випадок і дасть рішучий відпір ворожому нападові.

Америка будує 1.500 муніційних фабрик.

Заступник державного секретаря у воєнному департаменті у Вашингтоні Вудрінґ мав, як повідомляють із Вашингтону, перед жіночою парляментарною лігою виклад, в якому сказав, що фабрикація муніції у Зл. Державах є замала і на випадок війни рішучо недостаточна. Тому рішено побудувати у Зл. Державах 1.500 муніційних фабрик.

Значіння польсько-німецького пакту.

Львів, 29. січня 1934.

Присвячуючи на цьому місці кілька перших уваг новій польській конституції, ми вже два дні тому згадали, що невідомо, котра з двох подій, що трапились того самого дня, відіграє в історії Польщі більшу ролю: закріплення новою конституцією фактичної влади в польській державі одного табору й офіціяльна відмова від демократії, чи підписання з Німеччиною пакту неаґресії. Повертаючи нині до тієї останньої події, зазначуємо згори, що вважаємо її одною з найважніших подій після воєнного часу, подією того роду, що далеко виходить поза межі взаємин двох сусідських держав, а може вплинути на розвій випадків у найширшому міжнародньому маштабі. Всі міжнародні події, особливож усі підписувані акти, діляться на дві ґрупи: на ті, що лише маскують справжні заміри державної політики, що є лише тактичним ходом, зручним маневром, і тому дійсно мають вартість тільки того клаптика паперу, на якому вони списані й підписані, — і (друга ґрупа) ті, що є сутнім і потрібним звеном у наміченій державно-політичній лінії та безпосередньо реалізує закордонно-політичний плян. Усі познаки вказують на те, що підписаний три дні тому у Берліні пакт поміж Польщею і Німеччиною не є маневром тактичним, не є блефом, лише є одним із ходів, що реалізують повну перебудову нинішньої політичної структури в Европі.

Безпосереднє значіння підписаної умови можна спрецизувати у кількох точках:

1. **Пакт неаґресії поміж Польщею і Німеччиною невтралізує пакт неаґресії поміж Польщею і Совітами.** Річ ясна, що у тексті новопідписаного польсько-німецького порозуміння нема згадки про ніяку третю державу. Кажеться там лише про відомий мировий пакт Келльоґа, який виключав засоби насильства у вирішуванні міжнародніх справ. Ясно теж, що і німецька і польська офіціяльна преса з притиском зазначує, що польсько-німецьке порозуміння не звертається проти ніякої третьої сторони, інтерпретуючи per contrario зворот, що „приняті (обома державами) досі у відношенні до інших міжнародні зобовязання не стоять на перешкоді мирному розвиткові їхніх взаємин ані не стоять у суперечності з сьогоднішньою деклярацією“. Правники інтерпретори міжнародного права легко докажуть повну гармонію поміж новопідписаним польсько-німецьким пактом та пактами рапальським (Німеччина-Совіти) і московським (Совіти-Польща). Пригадуємо, що чейже і після підписання польсько-совітського пакту неаґресії рішуче підкреслювано, що німецько-совітський союз триває надалі...

І не річ у формальному триванні умов. Річ у атмосфері, серед якої і наслідком якої дана умова повстала, і в тому моральному змісті, як його розуміла прилюдна опінія. Нема двох думок про те, що польсько-совітський пакт, заключений серед найбільшої натуги німецької ревізіоністичної пропаганди, серед гарячкової атмосфери, що витворилась довкола проблеми Помор'я, мав — в очах загалу — протинімецький характер. Знаємо, що саме тому з такою полекшою приняла його ціла польська опінія: наближення до Совітів забезпечує — мовляв — „на всякий випадок“ плечі Польщі у воєнному конфлікті з Німеччиною. Наявність деяких польських рядових громадян підтримувало

примітивною пресою, доходила до того, що вони вже бачили себе в одному поході рамя об рамя з совітським союзником.

Те моральне значіння польсько-совітського пакту є одним махом перекреслене. Не лише оборонно-наступний союз з СРСР, але й пакт неагресії з Совітами стає Польщі нині просто непотрібним, — бодай на 10 літ, впродовж яких щезла небезпека війни за Поморя та впродовж яких напевне Совіти не відзискають стільки сили, щоби думати про зачіпну війну на заході! Німецько-польський пакт неагресії паралізує совітофільські настрої польської вулиці, зручно підсичувані свідецькою, комунізуючою та всією жидівською пресою. З цього явища виливає друга важлива риса ново-підписаної умови:

2. Пакт неагресії поміж Польщею і Німеччиною відкриває можливости для найширшої міжнародньої кооперації між цими двома державами. Німеччина далеко у тексті пакту не зрікається своїх територіяльних претенсій. Обі сторони зовсім не твердять, що перестали істнувати старі їхні спори, що щезли предмети спорів. Навпаки. Вони виразно кажуть про можливість спорів і заявляють лише, що „не будуть в ніякому випадку вживати збройного насильства", зате шукатимуть їх розвязки „шляхом безпосередніх переговорів", або „іншими мирними засобами" (арбітраж?). Але, гарантуючи такий мирний стан на 10 літ, фактично на 10 літ виключають з польсько-німецьких взаємин запальний елемент територіяльного спору. Вирішення того спору стає просто на 10 літ річю неактуальною. На 10 літ очищується атмосфера і дорога — до співпраці Німеччини й Польщі в усіх міжнародніх проблемах, в яких співпраця була досі неможлива — через їх територіяльний спір. Впродовж 10-ти літ Німеччина й Польща можуть тісно кооперувати, маючи на увазі створення такої нової констеляції, в якій вілнова нинішнього територіяльного спору, в нинішній його гостроті, булаб уже зовсім неактуальна. Гітлеризм перестає бути для Польщі червоною плахтою, як символ імперіялістичної експанзії та емоціональна спонука до відібрання Польщі її нинішніх західних земель. А Польща перестає бути для німця сусідом, що скористав з німецької воєнної катастрофи. Якщо за підписаним пактом послідує внедовзі кінець митної війни та підписання торговельної умови — у взаєминах Німеччини й Польщі може розпочатись зовсім нова ера, з величезними наслідками для цілої міжнародньої ситуації. Перший відгук уже слідний:

3. **Удар для Ліґи Націй.** „Оба уряди заявляють, що хотять порозумітися безпосередньо в усіх справах, що торкаються обосторонніх взаємин". А само проголошення цього бажання стверджує вже успіх дотеперішніх тайних безпосередніх переговорів, — **ведених поза тереном Ліґи Націй.** Передбачливість керуючих державних мужів, відвага зривати з заскорузлими пересудами й добра воля — ці три чинники у польсько-німецькому пакті неагресії відсунули зовсім у тінь всі арґументи про необхідність Ліґи Націй, як „невтрального терену", на якому чуже посередництво примирює непримирених противників. Польсько-німецький пакт, стверджуючи зайвість установи Ліґи Націй, висвободжується теж з-під французької женевської гегемонії, що тяжить на Женеві. Він скріплює моральний авторитет Німеччини, бо перекреслює арґумент про „злу волю" Німеччини, про засадничу войовничість нинішнього німецького уряду, про моральну й політичну німецьку ізоляцію. Німеччина зуміла перервати ізоляційний обруч, а Польща їй до цього допомогла в імя вищих спільних інтересів.

Так представляється фактичний стан справи. Стверджуючи його стримуємося покищо від висновків: **чи з поглядів всеукраїнської політики польсько-німецьке зближення корисне чи шкідливе.** Це широка тема окремих міркувань.

Побіда монетарного закону.

ПАРИЖ, ПАТ. Авас повідомляє з Вашинґтону, що сенат відкинув 54 поправки демократа Гвилера, які домагаються, щоби держ. скарб закупив срібло задля устійнення між золотом і сріблом відношення 16:1. Наслідком відкинення тієї поправки усунено останню перешкоду ухвалення цілости монетарного закону.

—o—

Криза французького кабінету.

ПАРИЖ, 29. І. ПАТ. Ще в суботу президент французької республіки Лебрен приняв димісію цілого уряду Шотана і поручив Шотанові скласти новий кабінет, одначе він відмовився. Опісля звернувся з тою самою пропозицією до б. президента республики Думерґа і знову зустрівся з відмовою. Преса передбачує, що през. Лебрен звернеться тепер до осіб, що стоять понад партіями. Вичисляють призвища предсідника сенату Жаненея і предсідника палати депутованих Буісона. Одначе числяться з тим, що Жаненей не прийме місії. Призвища Даладієра й Еріота подають всі часописи як майбутніх премієрів. Крім того французька преса передбачує, що президент республики звернеться до одного з провідників радикальної партії, якщо предсідники обох законодатних палат не підіймуться місії оформувати кабінет.

Криваві заворушення в Парижі.

Минулої суботи в Парижі вибухли знову заворушення, що розігралися головно на великих бульварах і мали дуже гострий характер. Демонстранти обкинули поліцію кріслами і столиками і побили заступника директора поліції. На одній вулиці висадили пасажирів з автобусу, яким забарикадували вулиці. На бульварах порозбивали кіоски і здемолювали багато кавареъ. В кількох місцях ушкодили ґазові проводи і підпалили ґаз. Вогонь згасила пожежна сторожа. Кінна поліція била демонстрантів шаблями, причому в ріжних місцях вибухали петарди. Щойно після півночи привернено спокій, причому арештовано 400 осіб. Є ранених 68 поліцистів, з яких двох відставлено до шпиталю.

Назріває японсько-американський конфлікт.

З Токіо повідомляють, що на засіданні парляменту 27. ц. м. японський міністр маринарки Осумі виголосив сензаційну заяву про японську фльотову політику. Він сказав: Японія задумує повідомити інші держави, що домагається зміни напротязі одного року збройних сил на морі, встановлених на конференціях у Вашинґтоні і Льондоні. Оборона Японії вимагає абсолютної японської рівности з іншими державами.

В англійських дипльоматичних колах домагання японського міністра маринарки щодо рівности зброєнь викликало велике враження. Твердження президента міністрів Саіто, що в 1935 р. будуть труднощі зі Зл. Державами, виходить тепер у зовсім новому світлі, бо нема найменшого сумніву, що Зл. Держави спротивляться японському домаганню якнайбільш рішучо. Становище В. Британії буде зясоване як справа назріє.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 31. СІЧНЯ 1934.

СТЕПАН ЛЕВИНСЬКИЙ.

Китаєць здобуває француженку.

(Фраґмент з повісти. Прочитане на Вечорі роздачі літературних премій.)

Двоє запрошених на Альфредове прощання це не обійшлося без злобних коментарів. Адже цими дезертирами були: панна Боніє, мовчазна красуня з очима донни Ізабелі Кобос де Порсель не хто другий, але Чень у власній особі. Один післанець приніс оба їхні білети з одноковісенькою фразою вибачення і потім стояв довго здивований на краю ателіє, слухаючи ґураґанів реґоту. Так, справді, панна Боніє і Чень... Неймовірне ставало дійсністю. Люк потирав руки і повторяв:

— Цеж було ясно.

Але Жак задумався. Цей майбутній звязок двоїх найбільш мовчазних людей усієї Школи Орієнтальних Мов не переконував його. Чи розумілися? Була одна тільки стежка, здавалося, що могла завести панну Боніє до цього жовтолицього звійця, стежка орієнтального сентименту. Жак кивнув головою у відповідь власним думкам. Так, цей шлях відомий був і йому і цілій решті зі старого будинку при вулиці Ліль. Він міг провести її. Але що наблизило його до неї? Тепер Жак усміхнувся. В очах появився образ панни Боніє. Її виняткова полохливість, румянець сорому, що підходив до щічок легко, бистро і майже без причини. Якже сказалося поміж ними це перше рішальне слово? Як, коли вона втікала, спинила її його рука, як сказав їй сакраментальні слова свого почування? Чи справді можна було говорити тут про почування? Жак сумнівався. Мав за собою власний досвід, це паління припадку і фантазії, осінньої туги і дугого голосу крови. Проте Чень, цей визнавець фільософії Конфуція, ворог жіночого роду і приятель пляшки... Було чому дивуватися і над чим задуматися.

Але, коли зважити кільканацять Ченґових літ, проведених у Франції, бажання врости у ґрунт, доконче акліматизуватися... Нарешті пікавість білої жінки, туга за власною хатою. Образ безкраїх рижових піль, таємної містики конвенцій і конвенансів, здавна вже затерся у Ченґовій памяті. Його заступила фільма европейського життя, так дивно безпринципна і хаотична. Чень довго приглядався цій фільмі, стояв оддалік і призирливо посміхався. Згодом почав добачувати малопомітний механізм цього життя; деякі причинові ланцюги замаячіли перед його здивованими очима. Ще завжди ставився до цього неґативно. Адже хаос домінував над усім европейським життям. Матеріялізм і безхарактерність лякали його, як безодня. Та всеж народилося бажання. Спершу це була тільки примха, жартлива думка, що попала йому до голови після лінивого дозвілля в одній з париських каварень, під впливом чорної кави, цигарки і якоїсь там випадкової статті у париському щоденнику. Якби так, думав Чень, европейськими методами дійти до впливу, значіння, затріюмфувати серед них, цієї безголової юрби, задля певної вищої сатисфакції фільософа-емпірика? Ця примха переродилася згодом, у довгій черзі діл ясполудневих „чорних" у париських кавярнях, у правдиву манію. Це було вже давно. Чень був тоді ще зовсім молодий, а до чарки заглядав тільки вряди-годи, більш задля товариського обовязку. Життя стелилося ще перед ним повне найчудніших можливостей і досягнень. Ще не було в ньому тоді цього поспіху літ, що непомітно накопичуються, цього почування прогаяного часу і внутрішнього примусу доконче чимось зазначитися. Ще жив тоді у всю широчінь життя ноншалянтно перегортаючи його сторінки, як химерний читач довжезний роман, що до його лектури не дуже то поквапно забереться.

Поволі, з роками, губилися його китайські приятелі. Одні повертались у Китай і після кількох листів остаточно змовкали. Дехто пропав без адреси і спомину серед глухої французької провінції або помер трагічно і незамітно, як тільки китаєць може вмерти серед чужого середовища. Згодом Чень залишився сам. Бо чи можна було рахувати цих випадкових знайомих зі Східньоазійського клюбу, що не знали його навіть з імени, людей нових поглядів і чужого йому інтелекту? Чим міг бути для них цей пофранцужений земляк, що говорив старим діялектом провінції Фу-Кієн, кумедно мішаючи чужі слова і думки у свою східне-азійську бесіду? Ніхто за нього не чував у старій батьківщині, а й тут у Франції був невідомий, бо по старій привичці дбайливо затирав усякий слід позаду себе.

Коли став корепетитором у Школі Орієнтальних Мов, ця манія трохи притихла. Адже його нове становище могло бути самоціллю для себе. Мав зрештою надію стати згодом професором. Чому не міг би проскочити один-два щаблі суспільної драбини? Чи китайська мова не була рідною і чи не знав своїх 25.000 знаків письма краще за всіх европейських професорів тепер і в майбутньому сущих? Отже саме з того і вийшло перше його заохочення, що й відновило давні мрії. Ні, поправді, немав ніяких виглядів стати професором цієї школи. Не булож ніодного прецеденсу, а цей темнолиций араб з грубими відразливими губами, що пишався своїм професорським титулом, був громадянином Франції, приналежним до одної з кольоній. Ця ситуація мала в собі, крім парадоксу, багато нестерпного, понижуючого. Адже він, Чень, був сином вільної країни, цієї найдавнішої, що її володарі носили гордий титул синів неба, а цей араб був-же тільки невільником з кольонії. Сама ця назва „кольонія" ворохобила нашого китайця і сковувала обличчя маскою призирливої щирости.

Усе це спонукало Ченґа занести одного дня свої папери до префектури паризької поліції разом з проханням натуралізації. Це було звичайне і природне. Мешкав уже кільканацять літ у Франції, не мав наміру вертатися у країну своїх предків, чому не скористати йому із законів і не стати громадянином як усі? Коли вперше після

Ґен. Денікін заповідає війну.

В. російський генерал Денікін мав на днях у Парижі цікавий виклад, займаючись питанням найближчої війни. Він сказав, що критичним роком для вибуху найближчої світової війни є рік 1935, бо в тім році буде плебісцит у Сарському басейні, а крім того вигасає японський мандат над островами Тихого Океану. Промовець ствердив, що від виходу жидів з Єгипту до цього часу, отже в часі 3.581 років було тільки 232 роки абсолютного миру.

За кожну кинену бомбу.

ВІДЕНЬ, 28. І. ПАТ. Віцеканцлер Фрей виголосив учора промову, в якій підкреслив, що націонал-соціялісти розпічнуть незабаром нову ґенеральну атаку на Австрію. Австрійський уряд видав розпорядки, що діймаючо відібються на націонал-соціялістах. Кошти побільшеної поліційної служби понесе не держава, але ініціятори і винуватці. За кожну кинену бомбу пятьох визначних націонал-соціялістів помандрує до концентраційного табору. Вкінці віцеканцлер висловив переконання, що боротьба скінчиться перемогою Австрії.

По широкому світі.

— Президент Рузвельт зажадав від конґресу призвання федеральному урядові 950 міліонів долярів, щоб уможливити продовжування великих публичних робіт, що дадуть працю 4 міліонам безробітних.

— В китайських провінціях Гопель і Гонам наслідком виливу ріки Жовтої погибло 10.000 осіб.

—Безбожники в Ташкенті і Самарканді рішили закрити 22 мошеї, перемінюючи їх на кіна і комуністичні клюби.

— В церкві у Варні експльодувала пекольна машина і наробила великої шкоди. Жертв у людях нема.

— На Кореї засуджено 22 провідників комуністичних заворушень на смерть а 200 комуністів на вязницю від 1 до 15 років.

—o—

Нова державна позичка.

З Льондону повідомляють, що там підписали вступну умову в справі нової позички для Польщі між представниками польського уряду а анґлійським т-вом „Вестінґ Гавз“. Позичкова умова торкається суми поверх 130 міліонів зол., з яких 60 прц. вплине готівкою до державної каси а 40 прц. прийде товарами. На основі сформулованих умовин Польща має дістати інсталяцію нових гальм до товарових залізничих ваґонів.

довершеної натуралізації зробив знайомство зі службовиком французьких податків зазнав щось з вдоволення демократичної рівности цього горловитого почування незначних людей. Але вже Чеяґ забажав більше. Задовго до виборів до французького парляменту студіював списки кандидатів, програми партій і цілі стирти гомінких, принадливих відозв. Потім дискретно простовувався аж до виборчої урни, віддав голос, зібрав кілька цікавих поглядів. Коли покидав виборчий льокаль, заволоділо ним це почування головокружної порожнечі, що неодмінно звязане з деякими функціями нашого демократичного правопорядку світа. Справді, навряд чи Чеяґ міг стати демократом!

Не зразу завважав панну Боніє, що вибагливу француженку. Уже з довшого часу не цікавився жінками. Ледве чи міг надіятися звязків серця з европейками. Про інші навіть не думав. Цеж була тільки звичайна ґімнастика і все зводилося до вимог гиґієни. Згодом почав гордувати жінками, мішаючи трохи орієнтальних упереджень з власним гірким досвідом. Ті, що попадали у Школу досхочу його дратували. Оця „китайщина“ цеж була для них тільки примхою, кокетство. Місце жінки було дома, а не в школі. Ці мальовані залотниці викручували губки, коли вимовляли святі слова Конфуцієвої науки. Чи можна собі було уявити відразливіших папуг? Жінка, що проховзнулася крізь останні іспити з китайської мови, могла балакати про багатієве щастя на шляху до небесного царства. Скільких анекдот кружляло на цю тему у школі! Не далі минулого року питав при іспиті з китайської конверзації Долі, білолицу росіянку. Це була одна з ліпших учениць. Думаєте пустив її, отже ні. Поставив їй кілька зовсім незрозумілих запитів, а коли не змогла відповісти і сконфужена повторяла: „Не розумію“, повстав з місця з можливо найбільш будуючою міною просичав: „Недостаточно“. Бідна Долі мусіла повторяти рік.

(Докінчення буде.)

—o—

Жидівська протиукраїнська пропаґанда.

Галицькі жиди розвели в анґлійській пресі, яка є в руках жидів, неперебірчиву й зневажливу пропаґанду проти галицького українського населення.

Останніми часами появляються в жидівській пресі, що виходить в Анґлії неприхильні для українців статті. Для зразку подаємо у перекладі цілу кореспонденцію зі Львова, що видрукована на сторінках газети „Джуіш Кронікль“ (Льондон) з дня 19. січня п. р. Заголовок кореспонденції такий: **„Український терор. — Страшне положення у Східній Галичині. — Нужда пів міліона жидів. — Вбивства і підпали.— (Від нашого спеціяльного кореспондента).**

А дослівний текст кореспонденції представляється ось як:

„Новий траґічний крик розпуки лунає від жидівської частини населення Східної Галичини, території, яка творить одну шосту часть Польщі, де жидівське населення чисельно дорівнює тій громаді, яка терпить переслідування в Німеччині. Живе там біля 600.000 жидів. Так як і в інших частях Польщі, творять жиди попри поляків і українців 11 проц. населення, це воєвідства львівське, станиславівське і тернопільське, але тут, в противенстві до інших частей краю, терплять жиди такі страшні знущання, що нагадують методи Хмельницького і його українських орд, які в сімнацятому столітті сотнями різали польських жидів.

„Девятьдесять відсотків з пятьох міліонів українців, які живуть на польській землі, мешкає в цих трьох воєвідствах. Мала частина їх живе по містах, більшість живе по селах, які стали правдивим пеклом для жидів. Із 586.000 жидів у Східній Галичині, 132.000 живе на селах. Частина з них займається торговлею, вони є склепарями і власниками коршем, а більшість, бо біля 76.000 все займалася рільництвом і торговлею рівночасно. В ніякій частині Польщі немає стільки жидів на ріллі, що ту, де вони були рільниками ще від сімнацятого століття. Тепер українське цькування проти жидів відбирає від них покупців і змушує жидівських рільників покидати села. Від священика почавши, ніодин українець не піде купувати до жидівської крамниці. В деяких околицях, які я відвідував, надибав я жидівські крамниці, які цілими тижнями не мали ні одного покупця. Українська молодь ставляє осібні варти перед жидівськими крамницями, щоби відганяти покупців. У станиславівській окрузі селяни били тих, що відважувалися йти купувати до жидівської крамниці, декого навіть дуже важко побито. Жидівський рільник, який від віків обробляв спільно з українцем ту саму землю, тепер став предметом найбільшої ненависти. Жидівські доми підпалюють і нічого не робиться, щоби запобігти цим переслідуванням. Я маю спис великого числа випадків, коли селяни відмовлялися гасити вогонь, який підложили українські підпалячі. Коли вогонь пожирав жидівську хату і худобу, вони стояли побіч, висміювали жидів та кидали камінням на тих, що гасили пожежу. Жиди одержували листи, щоби „виноситися з села, бо інакше підпалимо вашу хату“ і погрозу виконувано.

„Друга терористична метода, це обкидування жидівських хат у ночі камінням. Існує спеціяльна організація, яка тільки й планує такі напади. Вони йдуть від села до села і вибивають вікна в жидівських хатах, оставляючи погрозу, щоби жиди забиралися, бо готово ще щось гірше статися. Тільки протягом одного тижня в місяці листопаді, мин. року, вибито в 17 українських селах шиби у всіх жидівських хатах, так начеб хтось наперед подав до того інструкції. Довкруги Станиславова і Львова і в тернопільському воєвідстві ледви чи найдеться одна жидівська хата з цілими вікнами.

„НЕЗНАНА РУКА СТРІЛЯЄ ЖИДІВ“.

„Не тільки каміння летить через жидівські вікна; в багатьох випадках стріляли до вікон і в той спосіб згинуло деяке число жидів. Тільки недавно тому незнана рука убила в той спосіб двох жидів під Львовом. У другому випадку зачинено з надвору двері хати і в ночі підпалено її. Мешканці погинули. Біля Станиславова жидівському рільникові приказали забиратися. Коли він не схотів сповнити приказу, вимордовано одної ночі цілу його родину включно з учителем релігії та з дітьми. Його самого і дітей застрілено, а жінці відтято голову ножем. Щоби закрити вбивство, терористи підпалили хату, але вогонь вгашено і тіла помордованих найдено.

„Доносять також про випадки, коли хтось нічю зжинав зелене збіже та лишав його, щоби гнило, доносять, що хтось повиривав або постинав дерева, покалічив або повбивав худобу. Були випадки і затроювання криниць. Таке трапилось і українським селянам, які не слухали осторогі і йшли до жидівських крамниць купувати.

„Українці, так як і жиди творять у Польщі меншість, але чисельно найбільшу. І хоч вони кілька разів лучилися з жидами, щоби спільно домагатися ріжних прав, тепер стали вони найбільш жорстокими ворогами жидів у цілому краю. Два роки тому їхні провідники вживали селян для своєї боротьби з владою. Тепер вибрали вони жида на офірного козла. Десять літ тому головна управа Українського Жіноцтва видала заклик до цивілізованого світа, в якому протестувала проти того, що найбільшу частину України забрала Росія і що їх сини погинули у війні, або стали втікачами по чужих краях. Жиди були перші тими, що піддержали заклик. Тепер міліони українців у Польщі нападають на жидів. Чи це українська вдячність?“

Отже „кореспондент жидівського льондонського органу твердить, що **„міліони українців у Польщі нападають на жидів“**. Маємо враження, що цей кореспондент є **звичайним провокатором.** З уваги на те не входимо поки що в оцінку всього того, що він понисав, а віложемо на становище львівських жидівських офіціозів у цій справі.

Болгарсько-румунські переговори.

БУКАРЕШТ, 29. І. ПАТ. У звязку з розмовами, які відбулися підчас побуту болгарської королівської пари в Букарешті, видано такий офіціяльний комунікат: Болгарський президент міністрів і міністер закорд. справ Мушанов і румунський президент міністрів Татареску та мін. закорд. справ Тітулеску відбули численні розмови, в яких обговорили справи між обома державами і політичну ситуацію на Балкані. Міністри ствердили агідно конечність змінити приязні взаємини, що лучать оба народи, та рішили, що уряди обох держав розглянуть якнайшвидше неполаднані справи, що істнують між обома державами. Представники обох держав ствердили, що зовсім вдоволені виміною поглядів.

—o—

Наради Центрального Комітету Українського Національно-Демократичного Обєднання.

КОМУНІКАТ.

В суботу 27. січня п. р. відбулося засідання Центрального Комітету Українського Національно-Демократичного Обєднання. На вступі обговорено політичну ситуацію, витворену ухваленням нової конституції польської держави й заключенням польсько-німецького порозуміння. Потім обговорено справу комунікату ОУН у звязку з самбірським процесом та ухвалено в цій справі резолюції, які подаємо на іншому місці.

Головною справою, для якої скликано Центральний Комітет, були **самоуправні справи**, а зокрема підготовка майбутніх виборів до громадських рад у Галичині. Відповідний реферат про це виголосив секретар **Володимир Целевич**. По довшій основній дискусії Центральний Комітет ухвалив цілу низку постанов і директив та вибрав спеціяльну комісію, яка має занятися справою самоуправних виборів.

Головний Секретаріят УНДО.

Принагідні збірки на „Рідну Школу" дозволені.

(На весіллях, хрестинах, іменинах, поминках, приватних товариських сходинах і т. п.).

Прекрасний звичай вкорінився вже у нас, що при кожній нагоді, веселій чи сумній, **свідомі українці памятають на „Рідну Школу"**. Замісць вінця на могилу дорогої особи, замісць святочних побажань складають та оголошують жертви на „Рідну Школу". Але бувають і збірні жертви (складки), особливож при нагоді родинного свята.

Найновіший закон про прилюдні збірки з 15. березня 1933 (Д. З. Р. П. з 31. III. 1933) постановляє, що тільки на прилюдну збірку треба дозволу адміністраційної влади І. або II. інстанції, одначе **цей закон** по думці арт. 12. **не має пристосування:** а) до збірок на релігійні ціли, якщо їх переводять в обсязі забудувань приміщень, присвячених виключно службі Божій, б) **до збірок, переводжених у приватних льокалях серед гуртка осіб особисто знайомих тим, що переводять збірку.**

Тому ніхто не має права забороняти на весіллі, хрестинах, іменинах чи яких інших приватних товариських сходинах збірки на „Рідну Школу"!

Одною з тих свідомих громад є **Ляцько біля Добромиля.** Там гром. Михайло Мошора зібрав на весіллі і переслав „Рідній Школі" 2.70 зол., гром. Цицик Теодор на другім весіллі 2.15 зол., а гром. Мальківський Василь на хрестинах 2 зол.

Тепер саме час, коли по всіх селах відбуваються весілля. Уявім собі, скільки то добра зробили би для „Рідної Школи" і тимсамим для народньої справи ті свідомі громадяни та громадянки, що на кожному весіллі зібралиб добровільні датки на „Рідну Школу" і переслали **до Головної Управи „Р. Ш." у Львові, вул. Словацького 14!**

І ми віримо, що в кожній громаді найдеться хтось, що займеться цією справою, а гості при такій весільній нагоді певно не відмовляться дати по кілька сотиків на „Рідну Школу". Ану, хто черговий?

Як живуть наші гірські села.

Дивні події в Соколиках, пов. Турка.

Село Соколики, пов. Турка, тепер зачинає саме працю на полі організації свого народнього життя. Тому чотири місяці закладено в селі кооперативу, яка своє істнування продовжувала виключно надлюдськими зусиллями кількох свідоміших одиниць. Треба зазначити, що в селі є стація, пошта, постерунок, тартак, розмірно багато приватних крамниць і доволі чужого, напливового елементу.

В два місяці по заснуванні кооперативи погорів із незнаних причин справник кооперативи, найдіяльніша людина в селі, а півтора місяця потім другий член управи кооперативи. За цей час і читальня почала живіше життя, уладила в комірному домівку, спровадила можливу бібліотеку з централі „Просвіти", почались щоденні сходини, голосні читання, проби хору і, не зважаючи на ріжні перепони, все таки бодай молодші громадяни Соколик стали гуртуватися в читальні. Тимсамим і кооператива мала кращі вигляди на розвиток.

Одначе в сам день Богоявлення пішла з димом і хата, в якій приміщувалась читальня. Досі з погорілих ніхто ще не дістав відшкодування.

Якби не було, на будуче треба себе стерегти перед вогнем. Але в ніякому разі не вільно опускати рук і занедбувати розпочату народню роботу в селі. Не треба падати духом, але ще з більшим завзяттям розбудовувати своє народнє життя і собі взаїмно помагати.

Свій.

Новий югославянський кабінет.

Як повідомляють з Білгороду, 27. п. м. мін. Узунович створив новий кабінет, що мало чим ріжниться від кабінету Сркіча. Премієром став Узунович, міністром земельних справ Сркуль, суспільної опіки і здоровля Пуцель, внутрішніх справ Лазич, закордонних справ Єфтіч, освіти Суменович, справедливости Максимович, шляхів Радіович, торговлі і промислу Деметрович, фінансів Ґеорґевич, війни ґен. Стоянович, фізичного виховання Ганек. З виімком Узуновича і Деметровича всі інші міністри належали вже до попереднього кабінету. Узунович був спершу суддею, був членом радикальної партії і був уже пять разів премієром.

Під знаком обєднання.

Просфора в Міщанському Брацтві в Перемишлі.

В неділю 28. січня влаштувало Міщанське Брацтво у Перемишлі просфору для своїх членів і запрошених гостей. Просфора відбулася в салі Нар. Дому і взяло в ній участь понад 300 осіб зі всіх кругів українського громадянства. Явився теж Преосв. Коциловський у товаристві о. канцлера, протоігумен Галицької Провінції Чина СВВ. о. С. Решетило, що був тоді в Перемишлі, численне вище й нижче духовенство, представники УНДО, кооперації, учит. збору української ґімназії й інших шкіл, представники Марійської Дружини і т. д. Всі вони засіли побіч себе у найбільшій згоді, доказуючи ось так, що ідея примирення ріжних кругів нашого громадянства в Перемишлі набрала зовсім реальних форм.

Перший промовив до зібраних Преосв. Коциловський, що виявив свою радість, бачучи таке велике число присутніх та закликав усіх до праці і служби рідному народові. А після того забирали слово: посол д-р В. Загайкевич, дир. П. С. К. Станимір, голова кружка „Р. Ш." проф. Гоза, ігумен перемиського монастиря оо. Василіян о. Чепіль, протоігумен о. Решетило (що зложив щирі побажання перемиському громадянству з приводу обєднання і поєднання зі своїм владикою), адв. д-р Рибак (що закликав усіх вступати до Міщ. Брацтва), проф. Ґонтарський (що дякував владиці і всім гостям за участь у просфорі) та інші промовці.

Підчас просфори співав хор і грала оркестра колядки та ріжні народні й патріотичні пісні. Переведено теж збірку на „Рідну Школу", яка принесла поважну суму. По просфорі, яка пройшла в найкращому настрою, відбулася забава.

Бурхливі цісарські імянини.

На замку в голяндському місті Дорн, теперішньому осідку б. німецького цісаря Вільгельма II., святковано 26. ц. м. традиційно 75-і уродини голови гогенцолернської династії. Зїхалися переважно члени родини екскайзера та б. найближчі його співробітники, як ґен. Макензен та інші генерали. Парох з Кельну відправив богослуження а вечором відбулося приняття, на яке запрошено теж представників голяндської влади.

У звязку з цісарським святом у зоольоґічному парку в Берліні, орґанізації б. цісарської старшини влаштували святочні сходини, що скінчилися великим заворушенням. Після промови ґр. Ґольца, роздалися в честь б. цісаря грімкі оклики „гура", які сильно поіритували юрбу гітлерівців, що зібралися на вулиці. Вони добулися силоміць до середини і заняли вороже становище супроти монархістів. Счинився крик, при чому почали експльодувати жабки, а жінки, що прибули в товаристві офіцирів, відчули густо розсипаний порошок, що викликує сверблячку. З причини неспокою предсідник закрив збори.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 31. СІЧНЯ 1934

С. ГАЙДУЧОК. 2)

ЛИСТ У ХАРКІВ.

(Докінчення.)

Розваж! Майже 1000 лещетарів у Львові і один обдовжений захист у Карпатах! За цілих десять літ! А сам Львів, згуртований в однім лещетарськім товаристві міг би дати річно бодай 5000 зол. з вкладок. Можнаб узятися до такої праці, що гідно репрезентувалаб лещетарів українців. А так маємо гуртки, гурточки, фамілії, що взаїмно підставляють собі ногу. Отак ідемо через спорт до „Відродження Нації" Винниченка.

А вже при кінці мушу Тобі згадати й про минулорічні краєві змагання. Врізалися глибоко в память. Показали то друге обличчя наших спортовців. Шо Мортка тиждень вязи по скоках боліли — хоч не скакав — то його річ. Так йому інші в підготовчій роботі помагали.

Але так про змагання в самому бізі на 18 км.

Іде підготовча праця. Нема кому роздати обовязків, а кого я хочу взяти, не позволяють, мовляв, він без патенту від нас. Зголошуються ті з патентом, обійшли чи не обійшли дорогу бігу і не годні її схемою зобразити на папері! А в день змагань ранком в год. пів 7-ої обіцяв я оглянути трасу. Може прийдеться зміно справити.

Я на зупинці на Замарстинові, бюся з гадками, чи витягну тую дорогу перед початком змагань.

Аж тут і дороговий суддя також.

Він теж від 6 годин має трасу значити.

— А Ви тут що робите?

— Я заспав — чекаю на інших.

— Алеж вони пішли вже певно, як ви спізнилися. — А в душі жалую, що я його не маю у війську.

На трасу не було пощо йти вже. Змагання спізнилися на цілих дві години. Добрий приклад для гуцулів і бойків, що стали вперше у Львові до змагань.

Там уже змагання. Не брак розмаху і певности змагунам. Завзята боротьба на зледованілій прикрій дорозі.

Біжуть жінки.

— „Не підтягайте", бо здисквалїфікую — викидаю в посовги лещетарів, які помагають — проти правил — змагунці я дорозі. За другим— знана річ — легше йдеться. — Це називають наші змагуни fair play, як проти правил поступають. Протестів не зголошують, збираємо картки від контрольних і до праці. Розглянули чергу місць. Не оглядаємося ні на обід, ні на вечеру.

Тричі значив якийсь контрольний студент, що той сам змагун біля нього перейшов. Його контролі не беруть поважно, так само, як і він свого обовязку.

Вичергували місця, протестів ніхто з клюбів не вносив. При проголошенні місць змагун не протестує. Щойно коли в нагороду дістає диплом святочно проголошує, що воно йому не належиться, бо скоротив трасу. Правда спортовець, а так тяжко думає. Аж при нагороді. Добрий приклад дав приявним гуцулам і бойкам.

А там знову інтерпеляції на засіданні маґістратури, що голосить „спорт у маси".

А чи то правильно, що з К. Л. К. так богато ставало до змагань, а рівночасно здобувало клюбову відзнаку справности?

Забувають, що річ клюбу признавати свою відзнаку справности (поминаю, що повинні поширити таку відзнаку на всі клюби), а їм хіба тішитися великою скількістю охочих змагунів.

Зависть і інтриги, як у аматорськім театральнім гуртку.

Та готов я листа Тобі не скінчити.

Якщо матимеш змогу його читати, то не забудь прислати нам ті „каянські" на 3 м. довгі лещета, про які пише д-р Блях. До музею треба. Там вже є Боберського, на яких по війні пять люда навчилося їздити. Навіть Мриц — наша слава — на них вчився, хоч вони з вязанням Ліліенфельда. Значить „не на чім, але як їздиш". Є вже також одна пара лещет нашої військової еміграції. Навіть оригінальні, канадійської сплети маємо.

Подумай як хемік над смарами. Будемо купувати Твого патенту, якщо будуть добрі!

Здоровлю. Твій Blueboy.

Львів, 7. I. 1934.

—o—

Городецький напад втретє перед судом.

Нова розправа проти Зенона Коссака.

В історичній салі окружного суду при вул. Баторія почалася дня 29. ц. м. чергова політична розправа, на цей раз проти підсудного, що сидить оце вже втретє в тій салі у звязку з тим самим заклдом. Це розправа проти *Зенона Коссака*, що разом з бл. п. Василем Біласом і Дмитром Данилишином та Маріяном Жураківським відповідав уперше перед наглим судом за напад на почту в Городку у грудні 1932 р. і тоді ж був переданий звичайному судові, опісля вдруге був підсудним у розправі Мащака й тов. у червні мин. року. Тепер-же за той сам злочин — конкретно: за зорґанізування і „поджеґане" до нападу — відповідає втретє. До сьогоднішньої розправи прийшло в той спосіб, що Зенон Коссак, присуджений у процесі Мащака й тов. за посередню участь у нападі та за приналежність до ОУН на 7 літ вязниці, відкликався від присуду, згідно з постійним заперечуванням своєї участи у нападі на розправі, до Найвищого Суду. Дня 18. листопада м. р. Найв. Суд наказав у його справі чергову розправу, спираючись на недокладність суд. процесу, точніше на те, що до розправи не покликали свідків, яких Коссак покликав на свою оборону.

І оце сидить він, інтеліґентний обличчям і рухливий юнак, сам серед великої салі, проти трибуналу. Сидить серед чотирьох стін, що бачили вже неодну людську траґедію.

*

Розправу, якій проводить суддя *Шуліславський* з вотантами суддями *Льокером* і *Бендажевським*, почалася в год. 9.15 відчитанням акту обвинувачення наглого суду над Дм. Данилишином і тов., далі акту обвинувачення з процесу проти Мащака й тов., врешті доручення Найв. Суду.

На прокураторському кріслі засідає п. *Прахтель-Моравянський*, боронить підсудного його оборонець з давніших двох процесів адв. *д-р М. Глушкевич*.

Після прочитання актів предсідник починає допитувати підсудного.

Предс.: Чи почуваєтеся до вини, що 27. XI. намовили ви Вас. Біласа і Дм. Данилишина до нападу в Городку, тобто допустилися злочину „поджеґаня"?

Підсудний: Вини не чую. Того дня я був ціле пополудне в панства Татухів, отже бачитися з Біласом не міг, врештою я не знав ні одного ні другого і вперше пізнав їх на розправі перед наглим судом.

Підсудний оповідає подрібно, що робив того дня у п. Татухів: як робив лекцію як говорив з хорим п. Татухом і його родиною та як десь по 8-ій з тієї хати вийшов.

Предс.: Чи ви не виходили нікуди з хати п. Татухів? Бо є зізнання, що ви виходили в 5-ій і вернулися десь в 6-ій? Чи пішли просто вечором до хати?

Підс. Ні, я не виходив і до хати пішов просто.

Предс.: Якби так було, як ви кажете, то вас звільнилиб. Цеж Мик. Мотика, Яр. Білас і Вас. Білас обтяжили вас: як це сталося?

Підс.: Після двох розправ, які я перебув, мені це ясно: Мотика арештований, сам сказав що погодився співпрацювати з поліцією. Поліція натискала на нього, він спровадився до моєї бабки, а потім арештовано його і переведено до Львова. Там він перший зложив якісь зізнання, яких я не чув; на основі їх арештовано теж інших підсудних городецького процесу і вони лягли в основу мого обвинувачення.

Предс.: Ви знали Вас. Біласа? Ярослава Біласа?

Підс. Ні. Ярослав Білас знав мене, але я його ні.

ЗАПИТИ ПРОКУРАТОРА

Прокуратор випитує Коссака, яка була тоді осінь, чи був у плащі та питає, як погодити його зізнання, що він мав лекцію з Яр. Татухівною з її зізнаннями, що лекції 27. XI. не було. Підсудний вияснює, що лекцію почав, але учениця не вміла і він її перервав. Мав того дня йти з п. Татуховою до кіна, але вона пішла зі своячкою. Годину виходу з хати до Т. памятає добре, бо виходив туди щодня.

Прок.: На вашу думку чин Вас. Біласа є добрий з погляду українського націоналізму?

Обор. д-р Глушкевич противиться цьому питанню, бо підс. не обовязаний сповідатися зі своїх особистих переконань. Прок. з питання резиґнує.

Прок.: А чому Білас обтяжив вас і то поважно?

Підс.: Білас опісля перепрошував мене. Він хотів протягнути справу.

ЧОМУ ОБТЯЖУВАВ МОТИКА?

Суддя прис.: Чому Мотика саме вас обтяжив?

Підс.: Поліція сама піддала йому моє прізвище, бо я вже тоді був підозрілий у вбивстві Голувка. Моє прізвище піддав поліції Барановський. Мотика з доручення поліції мешкав у моєї бабки, щоби слідити за мною, а коли найшовся під наглим судом, хотів робити, як сам казав, хаос і я попав йому під руку. Так я вияснюю собі обтяження мене Мотикою.

Суддя прис.: Чому Мотика обтяжував вас у вбивстві Голувка, а потім у городецькім нападі?

Підс.: Це тайна таких осіб і характерів, як Мотика і Барановський. Хіба я можу сказати, чому Бар. казав, що я і тільки я вбив Голувка, хоч мене з підозрінь у тій справі звільнили? Може такі люди видумують, коли не мають фактів. Це їх тайна.

Обор.: А чи знаєте, що Мотика обтяжив крім вас ще інші особи?

Підс.: Так, обтяжив яких 70 осіб.

Обор.: А знаєте, що навіть поліція зізнала, що Мотика „буяв"?

Підс.: Знаю.

Прок.: А чому Білас обтяжував вас?

Підс. Цього вияснити не вмію.

На цьому допити підсудного скінчились. Після півгодинної перерви, в часі якої Коссакові дозволили на салі поговорити з братом, почали зізнавати свідки.

ЗІЗНАННЯ СВІДКІВ.

Мотика знову...

Перший з них, відомий *Микола Мотика*, входить обстрижений, у плащі з піднесеним ковніром, спеціяльно привезений на цю розправу з тюрми у Св. Хресті, де відбуває кару 8 літ. Весь час говорить непевно, підсміхаючись і заїкуючись.

Св. Мотика: Я обтяжив Коссака у слідстві перед слідчим суддею Янушевським, кажучи, що він дав мені лист до Біласа, яким викликав його і Данилишина до Дрогобича. Тимчасом цей лист я дістав від кого іншого, але хто це був, не можу сказати, бо я його наразив би. Коссака я знав від 1925 р. і двічі у нього мешкав. Давніше я зізнав теж, що Коссак дав мені гроші на дорогу та що передаючи лист Яр. Біласові, я сказав йому, що це від Коссака. На попередній розправі і сьогодні підтримую, що гроші на дорогу мав я свої а теж Яр. Біласові сказав я від кого лист, згадуючи прізвище того товариша, якого не можу виявити. З Вас. Біласом про К. я не говорив, він мені не згадував, що К. є командантом УВО і ним я не цікавився.

Предс.: А чому ви обтяжували Коссака у першому слідстві й перед наглим судом?

Св. Мотика: Я був під впливом поліції, яка обіцяла мені за те легкий присуд, завішення кари і т. д. Сьогодня я сам не годен уявити собі, як я міг те зробити: В першій хвилині він впав мені на думку і я вже його обтяжував. Чому він — не можу сказати. Здається, це питання кинула перша поліція.

Запитаний про свою думку на зізнання Мотики, підс. Коссак стверджує ще раз, що листа не давав нікому.

Прок. хоче довідатись, чому М. на останній розправі казав, що ніхто на нього не впливав, а сьогодні каже, що поліція впливала на нього, М. цього вияснити не вміє.

Обор. д-р Глушкевич виказує, що М. був в часі слідства водночас у наглому слідстві як підсудний, що поліція дальше заглядала до нього і впливала на нього. Потім М. оповідає, як пропонував свою службу поліції, як його випустили і казали шукати вбивників Голувка і як він „кивав" поліцію півтора місяця.

Предс.: Слухайте, свідок мусить говорити правду і суд вміє змусити до цього. Скажіть, хто був той товариш, що дав вам лист? Можете?

Св. Мотика: Остаточно можу. Це Михайло Смола, студ. прав.

Предс.: Чомуж ви цього пів години тому не хотіли сказати?

Св. Мотика: Бо тепер пан предс. загрозили мені.

СВІДКИ З ТАМТИХ ПРОЦЕСІВ.

Черговий свідок це **Яр. Білас,** присуджений на 2 р. тюрми у процесі Мащака й тов., що відсиджує тепер кару в тюрмі в Самборі. Він у плащі й обстрижений. Оповідає рівно й поважно про лист. Давніше він зізнав, що згаданий лист мав ще підпис К., тепер як і на розправі в 1933 р. відкликує це. Підпису рішуче не було.

Предс.: Мотика зізнав, що даючи лист, він сказав вам від кого. Сказав від кого, чи ні?

Св.: Ні. Я цілий час однаково зізнаю. Не казав.

Прок.: Чому ви відмовились про той лист дати відповідь у наглому суді?

Св.: Не знаю. Я тоді був у такому стані, що сьогодні зясувати це мені важко. Коссака я пізнав щойно на своїм процесі на лаві підсудних.

Не багато цікавого вніс і третій, відомий вже з давніших городецьких процесів, свідок ком. поліції **Петрі,** що вів перше слідство про городецький напад у Львові й тепер перебуває у Лодзі.

Він стверджує, що про лист К. до Біласа довідався щойно від Мотики і Мотика сказав йому перший про зміст того листу та підпис „К" в ньому — отже мусів той лист читати. На Мотику ніхто, наскільки св. відомо, не впливав й обіцянок йому конкретно не робив.

Підс. Коссак стверджує, що він завжди говорив свідкові категорично, що нічого зі справою Городка не має.

Приведений на салю **св. Мотика каже,** що ком. Петрі взагалі його переслухував тільки на обставину вбивства Голувка, а ніколи листа, але не вміє вияснити цього, як поліція від нього добула вістку про лист, що він говорив про нього й чому казав на поліції, що лист дістав від Коссака.

Св. характеризує Коссака як визначну особу в колах ОУН, навіть чув, що це краєвий командант, але мимо його дуже катеґоричних запевнень, що про лист вчула поліція вперше від Мотики, виявляється з протоколів, що про лист заговорив перший Яр. Білас. На триразове питання оборонця в тій справі стверджує врешті, що цього, чи Мотика сказав перший про лист, сказати рішуче не може. Не вміє теж вияснити чому на попередній розправі зізнавав, що „радив Мотиці зізнати так, щоби він міг скінчити студії", признає тільки, що „обіцяв йому дістати через поліцію книжки, щоби він дальше працював над самоосвітою".

На цьому розправу перервано до чергового дня.

Коли зрівняємося з болгарами?...

Болгарське королівство на 5 і пів міліона населення має 613 періодичних видавництв, переважно тижневиків, двотижневиків і місячників. Щоденних ґазет у Болгарії небагато, але всеж таки така „Зора" має ок. 50.000, а „Утро" понад 60.000 накладу щодня.

При тому — не забуваймо! болгари є не менше селянським народом, як українці, бо селянського населення є в Болгарії понад 80%. А все таки там один періодичний орган припадає на нецілих 10.000 душ, а один щоденник на 250.000 душ.

Колиж ми дорівняємо болгарам? Коли всі поголовно виконаємо свій обовязок супроти рідної преси! Тому ширіть „Діло" і приєднуйте йому нових абонентів!

Заява опозиції в соймовій комісії.

На засіданні соймової буджетової комісії пос. Заремба (ППС) відчитав заяву, яка осуджує ухвалу сойму в справі конституції. Предсідник пос. Бирка прикликав пос. Зарембу кілька разів до порядку. Коли предсідник не міг успокоїти пос. Зарембу, проголосив 5-хвилинну перерву. До заяви ППС, прилучився теж іменем правиці пос. Четвертинський. Після перерви предсідник прикликав пос. Зарембу до порядку зі записанням до протоколу, після чого пішли дальші наради буджетової комісії.

—o—

Злучені Держави зброяться в повітрі.

З Вашинґтону повідомляють, що міністр війни Зл. Держав виготовив новий 5-літній плян розбудови повітряної фльоти. Проект буде предложений військовим комісіям обох законодатних палат. Дотеперішнє число 1.800 воєнних літаків буде побільшене на 1000. Пересічні кошти одного літака обчислені на 40.000 долярів. Крім того буде створена головна кватира, що розпоряджатиме 900 літаками. Вони будуть підчинені безпосередньо ґенеральному штабові як звязковий орґан між сухопутніми і морськими збройними силами. На випадок потреби вжиється їх до сконцентрованої оборони краю перед ворожим нападом. Таким чином Зл. Держави будуть мати найбільшу повітряну фльоту на світі

—o—

Економічний огляд.

Українська хроніка.

„КООПЕРАТИВНА РЕСПУБЛИКА" ПОЯВЛЯЄТЬСЯ ДАЛЬШЕ.

Підчас Загальних Зборів РСУК-а (ювилейних) заявив пос. Луцький між іншим, що Рев. Союз, не зважаючи на дефіцитовість „Кооп. Республики", рішив продовжувати видавання цього журналу. Тим, що турбуються господарською культурою нашого громадянства, що і так уже ломлять руки над недоцінюванням у нас економічного вишколу, спав камінь із грудей. Бо і справді: чи не повсталаб порожнеча в нашій і так бідній господарській публіцистиці, чи не забракло би нашій інтелігенції теоретичного й інформативного економічного органу після ліквідації „Кооперативної Республики"? У чужинців, включно з нашими сусідами, господарським темам присвячені не тільки цілі сторінки щоденної преси (навіть бруковці в роді „Рекуръерго" вміщають масу економічного матеріялу). Їм посвячені теж окремі товсті журнали. А в нас — *грозить ліквідація і того скромного доробку*, що повстав накладом поважних зусиль... Вірімо, що теперішнє яскраво прогосподарське наставлення нашого громадянства усуне ці загрози і „Кооп. Республика" поширить круг своїх читачів і передплатників. Це тим більше, що на її сторінках найти можна також статті і замітки на загально-економічні теми, а не тільки тісно звязані з кооперацією.

ГУЦУЛЬСЬКИЙ ХАЛУПНИЧИЙ ПРОМИСЛ І... ПАТЕНТИ.

Цікавий податковий конфлікт виринув в околицях Косова і Кут. А саме: скарбова влада зажадала від гуцулів, килимарських ткачів, які з доручення підприємців виконують по хатах роботу, сповняючи по суті ролю робітників, до того ще марно платних, викупна патентів на рік 1934. Ця, досі непрактикована, поведінка скарбової влади счинила просто паніку серед гуцулів, тимбільше, що вже почалось списування карних протоколів.

Годі перечити, що килимарський халупничий промисл проявляється у формах дуже нездорових. Кольосальний визиск підприємцями гуцулів-ткачів і вульґаризація килимарства — це справи, які вимагають ґрунтовної санації. Але чи податкові репресії можна вважати проявом санації? Чейже викупно патентів не зробить ще гуцулів самостійними підприємцями. Таке нищення халупного промислу, ще і в той час, коли на Гуцульщині панує голод, може тільки справу погіршити. Як бачимо — небагато помагає публіцистична діяльність д-ра Контного і численні декламації про Гуцульщину, як чудову екзотичну країну, що нею треба заопікуватись. А ці декламації йдуть гомоном по цілій Польщі, де основують навіть окремі т-ва на чолі з визначними достойниками Польщі.

Польська хроніка.

ЕТАТИЗМ, ЖИДИ І НАША КООПЕРАЦІЯ.

Надмірна господарська рухливість уряду, його встрявання в усі комірки господарського орґанізму і все частіша роля конкурента для приватних підприємців, дозволяє говорити про етатизм, як про домінуючий характер сьогоднішнього господарського устрою в Польщі. Цей етатизм є прицілом атаків не тільки правої опозиції („етатизм санації") і лівої опозиції („етатизм полковників"), але також жидів, як безпосередньо заінтересованих, (звісно — народ купців і промисловців). Але одно цікаве. Від часу, як зростає в силу український кооперативний рух, жиди не перестають кричати по всіх усюдах про український антисемітизм, що — мовляв — є промотором цього зросту. Дарма, що це нісенітниця, ви почуєте це твердження на жидівських зібраннях; прочитаєте його на сторінках найповажніших жидівських ґазет. Зате — хоч як завзято поборюють жиди етатизм — не довелось нам ще почути, що є він між іншим своєрідною формою... антисемітизму. Щоправда — це сакраментальне слово можна обійти. На доказ уривок зі статті крак. „Часу" („Біля джерел етатизму" — 26. I. ц. р.).

„Іншим джерелом етатизму — не можна цьому заперечити — є жидівська справа. Жиди бють християн у приватному господарстві, вони є меткіші, справніші, оборотніші. Це сумне, але правдиве. В нас є обмежені господарські здібности. Етатизм є своєрідною тихою формою не так антисемітизму — це окреслення булоб за міцне — як бажання вирівнати ріжниці в господарських здібностях християнської і жидівської людности. (Чуєте!) Очевидно, формою невідповідною і шкідливою („Час" стоїть на платформі господарського лібералізму). Але залишається фактом, що напруга антисемітизму дуже утруднює створення в Польщі здорової, спертої на засаді вільної конкуренції і приватної ініціятиви, капіталістичної системи".

ФРАНЦУСЬКО-ПОЛЬСЬКА БОРОТЬБА НА ТЕРЕНІ ЖИРАРДОВА.

В польській пресі, не виключаючи урядової, находимо вістки, ба навіть довжезні статті, про один характаристичний прояв боротьби краєвого капіталу з капіталом заграничним. Більшість акцій Жирардівських Заведень (текст. фабрики є в руках французів, головно в руках жида **Boussaca**. Цей пан є одночасно управителем одного франц. підприємства, якому завдяки його заходам Жирардів платить від 1925 р. 2 проц. кожного року від своїх оборотів. А що Жирардів працює з дефіцитом (останній 2.363 тисяч) і не може платити, довг його супроти франц. підприємства росте і грозить, що весь Жирардів перейде в руки п. **Boussac**'а. Загальні Збори акціонарів на днях були дуже бурхливі. Домагання польської меншости на ревізію дотеперішньої господарки і усунення проводу французька більшість відкинула. Польська меншість вийшла тоді зі Зборів і домагається скликання Надзвичайних Загальних Зборів, заповідаючи дальшу гостру боротьбу.

ПОДАТКОВІ ЗІЗНАННЯ.

Зізнання фізичних осіб дотично доходу за мин. рік можна складати цього року аж до 1. травня. Зізнання дотично промислового податку від обороту за 1933 мусять підприємці зложити до 15-го лютого ц. р.

ВАЖНЕ ДЛЯ НАШИХ ТОВАРИСТВ І ДЛЯ ПІДПРИЄМЦІВ.

Від 1. лютого ц. р. можна буде стягати **членські вкладки,** рати за товари, асекураційні рати, тощо до квоти 50 зол. почтовим інкасовим дорученням. Оплата до 30 зол. буде 30 сот., від 30—50 зол. буде 40 сот. В разі, колиб адресат не заплатив даної квоти, надавець має право за оплатою 5 сотиків жадати, щоби почта доручила за посвідкою візвання до заплати. Це останнє допустиме тільки в місцевій окрузі доручень.

ПЕРЕД ЛІКВІДАЦІЄЮ „СОВПОЛЬТОРГУ".

Саме коли пишемо ці стрічки в Москві відбуваються заг. збори акціонарів „Совпольторгу", які мають ухвалити його ліквідацію. Торговельні взаємини Польщі з СРСР регулювати буде від тепер континґентовий договір, хоч ідуть заходи, аби оснувати в Москві нову репрезентаційну фірму господарства Польщі.

Світова хроніка.

БОРОТЬБА ГІТЛЕРА З КАПІТАЛІСТАМИ. — СВОЄРІДНЕ ВИВЛАСНЕННЯ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМЦІВ.

У половині січня ц. р. пішла по світі сензаційна вістка: німецький кабінет міністрів приняв закон про „організацію національної праці", який є кольосальним ударом для приватного промислового капіталу. Підприємці тратять право своєвільно диспонувати у своїх фабриках і варстатах, вони стають тільки керманичами (фірерами) з тягарем відповідальности. У своїх умовах і зарядженнях вони звязані засадами етики, яких межі наразі пливкі.

Поява цього закону викликала в цілому світі велику повінь коментарів. Перебудова господарського устрою Німеччини йде поволи, але ґрунтовно і є доказом, що поширювані думки немовби то гітлерівці реалізували тільки національну програму без соціяльної, неслушні.

В. Н-вич.

НА ОРГАНІЗАЦІЙНОМУ ФРОНТІ.

Партійна конференція в Станиславові.

В неділю 21. січня ц. р. відбулася у Станиславові партійна конференція. Проводив *д-р Юліян Олесницький*. Головний секретар *Володимир Целевич* обговорив біжучі завдання партії на терені станиславівського повіту, а саме потребу скликання Повітового Народнього Зїзду, потребу підготовки виборів до громадських рад і необхідність заложити Орґанізацію Українців міста Станиславова. По довшій дискусії, в якій порушено політичну сторінку виборів до міських рад, вибрали присутні організаційний комітет, зложений з поважних осіб, який має в найкоротшому часі підготовити скликання Повітового Народнього Зїзду.

Данціґ вірний Вільгельмові.

ДАНЦІҐ, ПАТ. З нагоди роковин уродин б. цісаря Вільгельма німецько-національна „Данціґер Альґемайне Цтґ." помістила в чорно-біло-червоній рямці фотографію б. цісаря, його власноручний підпис і статтю бувш. кронпрінца. В довгій статті „Вірні цісареві" нач. редактор часопису заявляє в імені данціґських монархістів вірність б. цісареві.

Замерзло 41 людей.

ТОКІО, 29. 1. ПАТ. На острівці Таджелет, при побережжі Кореї, найшли тіло 41 людей, що замерзли наслідком лютого морозу. Острів був зовсім відрізаний від берегів підчас того, як над Кореєю лютувала метелиця.

НОВИНКИ

— **До Впов. Передплатників „Діла"!** Адміністрація „Діла" починає друк нових адрес для передплатників, тому просить усіх, що мають якісь бажання щодо поправки своїх адрес, повідомити про це Адміністрацію негайно. 2-7

— **Курс** трикотарства для Львова і краю, улаштовує філія „Союзу Українок" у Львові під фаховим проводом п. Зеленої. Початок курсу 7. II. 1934. Інформації щодня в домівці „С. У." Підвалє 7. від 10—1 рано. — **Філія „С. У." Львів.** 1007

— **Найкращим приготуванням** до всіх вечерниць і певною запорукою доброї забави є перфекції (данціґ) в школі Т. Витвицького (Нар. Дім). Чергова **перфекція** відбудеться в середу 31. I. в год. 6.30 веч. при батуті Ябцьо Яблонський. Звичайні лекції що понеділка і пятниці. 989

— **Вечерниці „Червоної Калини" в Станиславові.** Пишуть нам зі Станиславова, що атракцією цьогорічного карнавалу в Станиславові і репрезентативним товариським зібранням мають бути вечерниці „Червоної Калини" 3. лютого 1934 в салях „Укр. Сокола", вул. 3. Мая 18. Вечерниці ці хоч другі з черги, мають вже свій оправданий розголос. Комітет доложив усіх старань, щоб і цьогорічні вечерниці випали ще краще як попередні. До проводу забавою запрошено зі Львова ред. Л. Лепкого і п. Ю. Лопатинського. В програму вечерниць вложено інсценізовані стрілецькі пісні, у виконанні хору „Думка" ревелерси, та інші несподіванки. Музика — джезбенд — першорядна. Початок в год. 9. веч. Хто ще через помилку не одержав запрошення, зволить ласкаво зголоситися до інж. І. Поповича, вул. Голуховського 17. 1008

— **Про новий виділ Лікарського Товариства.** У друкованому у нас кілька днів тому звіті зі Загальних Зборів Українського Лікарського Товариства пропущено назвище одного члена нового Виділу. А саме: вибрана туди теж п-ні д-р Наталія Левицька. Доповнюючи оцим згаданий звіт, просимо за нашу помилку вибачення.

— **Михайло Голинський** виступить дня 4. лютого ц. р. з власним концертом у Бродах. У концерті візьме участь і брідський хор у супроводі орхестри й орхестра. Диригуватиме о. проф. Осадца Михайло. Акомпаніювати буде панна Стефа Осадцівна.

— **Проф. Ілько Калічак поважно занедужав.** Пише нам один громадянин із Брна у Чехословаччині, що бувший четар Української Галицької Армії, потім проф. чеської ґімназії Ілько Калічак, важко занедужав і перебуває тепер у лічниці в Брні-Черновіцах. Проф. Калічак, як нашим читачам відомо, містив у „Ділі" дуже часто свої фейлетони й кореспонденції. Окремо вийшли його „Спомини четаря" у Видавництві „Червона Калина" та „Спорт у рядах членів У. Г. А. в Чехословаччині" (вид. Сокола-Батька).

— **Хуліґанство.** Довідуємось, що нам відомий ґінекольоґ д-р О. Пододинський уже четвертий раз замовляє собі українську вивіску на домі при вул. Потоцького 6. і за кожним разом якісь темні типи, що не можуть спокійно читати українських надписів її нищать.

— **Плямистий тиф і скаженина в Томашові Мазовецькім.** Пишуть нам: В Томашові Мазовецькім вибухла епідемія плямистого тифу. Дотепер не було ще випадку смерти. Рівночасно майже вибухла на передмістях та околичних селах скаженина. Понад 50 осіб, покусаних псами, лічать тепер у міському шпиталі. Одна особа кілька днів тому померла. У звязку з тим міський ветеринар д-р Теодор Мамчур (українець) переводить дуже гостро кампанію проти скажених псів. Усі пси, які були на передмістях, на його зарядження забито. Така сама доля стріне і псів із середмістя. В той спосіб Томашів не буде мати псів. Слід зазначити, що акція д-ра Мамчура викликала задоволення, бо дотепер пси були правдивою язвою міста. —

— **Редукція комірників.** В останніх часах виявився значний спадок чинностей в канцеля-

Далядіє творить кабінет.

ПАРИЖ, 29. . ПАТ. Президент Лєбрен поручив місію створення нового кабінету бувш. премієрові Далядієрові. Далядіє почав балачки з приятелями та застеріг собі оконечну відповідь.

ріях комірників на терені Сх. Галичини, наслідком чого спали теж скарбові впливи з оплат. Сталося це тому, що наслідком господарської крізи люди перестають процесуватися, а також наслідком уведення охоронних законів для рільництва і довжників. Міністерство справедливости зацікавилося спадком чинностей комірників на терені львівської апеляції і в найближчому часі, як довідується агенція „Всхуд", буде знесених 27 комірничих посад. Президенти окружних судів мають розслідити, котрі з тих етатів у місцевостях, де їх є по кілька, є зайві.

— **Ректором львівського університету** вибрано проф. д-ра Буляндu, який ще не заявився, чи вибір приймає. В тій справі буде ще засідання сенату, після чого внесення сенату буде предложене до затвердження міністрові освіти.

— **Винахід президента Мосціцького.** Президент польської республики Мосціцький предложив лікарям у своїй лябораторії новий винахід. Є це апарат, що уможливлює витворювати гірське повітря в замкнених кімнатах. Завдяки цьому винаходові можна буде у шпиталях і санаторіях витворювати гірське повітря спеціяльної якости і відповідно до потреби. Заступники науки висловилися про цей винахід з признанням, підкреслюючи велике його значіння для лікувальних цілей.

— **Присуд на сімох канонірів.** У Перемишлі закінчилася розправа проти 10 канонірів з 2. п. артилерії в Кельцях, обвинувачених у комунізмі, основанні комуністичного комітету в полку та протидержавній агітації. Йосифа Гоольдберга засудили на 8 літ вязниці, видалення з війська та втрату прав, Мик. Сенету на 8 літ, Івана Луцишина на 5 літ, Мордка Баню на 3 роки та 3 міс., Як. Ваймана на 6 літ, Ів. Налепу на 4 роки, Вол. Вовчика на 4 роки. Трьох обвинувачених суд увільнив.

— **Арештували спричинників протижидівських демонстрацій.** Варшавська поліція арештувала спричинників смердючих демонстрацій по жидівських крамницях. Це студент університету Фр. Фрочинський, студент Ст. Бронічни та студент вищої торговельної школи Фр. Левандовський. Арештовані подали назвиска спільників, тому буде ще більше арештованих.

— **Стежні листи.** На мурах Варшави появилися стежні листи прокуратора окр. суду за провідниками Центроліву Багінським, Керніком, Ліберманом, Прагером і Вітосом, тому що не зголосилися до відсидження кари. Лист кінчиться візванням: „Особи, які знають місце побуту утікачів, мають вказати його прокураторові при окружнім суді в Варшаві".

— **Фальшівники монет.** В Бруховичах під Львовом поліція викрила тайну фабрику фальшивих 10-золотових монет, що містилася в домі Владислава Шустера. У нього мешкав його спільник Іларій Безноський. В часі ревізії знайшли гіпсові форми, металі і кваси. Поліція арештувала Шустера, Безноського і Олександра Рабу, що помагав обом фальшівникам.

— **Душогубство.** У Косові Старім пов. Коломия вбито в жорстокий спосіб підприємця перевозу дерева з державних лісів Михайла Сусака. Сусак вимусив на батьках своєї жінки Пасалюках, щоби записали йому будівельну парцелю. З того прийшло між ними до незгоди. Пасалюки намовили свою дочку Параску, жінку Сусака, щоби спрятала чоловіка зі світа. Опісля всі троє за 200 зол. і пять моргів поля наняли Якова Колишного, щоби вбив Сусака. Колишний боявся сам заходити собі зі сильним Сусаком, тому наняв собі до помочі Івана Босюка. Оба засілися на дорозі на Сусака. Колишний вдарив Сусака сокирою в голову, Босюк добив його колом. Поліційний пес вислідив убивників. Оба призналися до злочину. Стануть мабуть перед наглим судом.

— **Вибух газу.** На пл. св. Софії направляли замерзлий канал керманич каналізаційних робіт Михайло Коук і міський робітник Йосиф Барановський. Робітники хотіли ствердити, де рура найбільш замерзла та засвітили сірник. Наслідком того настав вибух газу, що попарив тяжко обох. Їх відвезли до шпиталю.

— **Краєва хроніка.** В Климці пов. Стрий оруховлено тартак, в якому знайшло працю 250 робітників. — При рубанні дерева в лісі в Зубриці біля Сколього для тартаку фірми Гольцлі згинув робітник зі Сопоту, Гринько Сеній, здавлений двома кльоцами. — Редактора „Кур'єра Познаньского" Сейду побив член „Легіону молодих" за статтю, де сказано, що легіони вели шпигунство в користь Німеччини. — У Варшаві отруївся, заживши ціянкалі 58-літній промисловець Равіцький. — Рядовик кінної поліції у Варшаві Рутковський застрілився вистрілом із револьверу. — Тому, що в кількох місцевостях занотували пятнистий тиф, м-ство справедливости вислало до управ вязниць у Польщі обіжник, щоби придержувалися санітарних приписів. У звязку з тим будуть мабуть вязнів стригти. — У Зарічі (Самбірщина) згоріла хата Петра Татральського. Власник хати і комірниця Мишин Марія згоріли в вогні. — У Надвірній арештували Карла Михайлишина, який як власник матримоніяльного бюра „Голос Серця" понатягав багато людей на грошові суми під претекстом доброї женячки.

— **Ріжні вістки.** В Ню Йорку страйкує 50.000 готелевих службовців і кельнерів. — Папського префекта в Манджурії о. Імгофа збили бандити в часі нападу на потяг біля Ціцікару. —

— **Таємниця Льоч Нес вияснена.** У звязку з вісткою про появу в озері Льоч Нес у Шкотії якоїсь морської потвори кружляють в англійській опінії ріжні суперечні поголоски. Коли одні впевняють, що бачили потвору на власні очи, другі, а між ними кількох журналістів, що чигали кілька тижнів над берегом озера на нову появу потвори, кажуть рішучо, що тією потворою є звичайна фока, яка дісталася до озера крізь Каледонський канал. За правдивістю тієї тези промовляє те, що спершу розміри потвори подавано на 15—20 метрів довжини, а тепер означують її на 2 до 3 метрів, що відповідало би величині фоки. Один журналіст, що перший став жертвою вістки про морську потвору, рішив основно висвітлити справу. Його доходження довели м. і. до викриття слідів відтиску стопи, які найшли на оранині біля озера. Мали вони бути слідами таємної потвори. Однак тепер показалося, що то слід лівої стопи гіпопотама. Дальші доходження виказали, що одна льондонська фірма звіриних препаратів продала кілька днів перед аферою таку стопу шкотському рільникові, і на його полях найшли той слід. У світлі тих ревеляцій історія потвори з Льоч Нес представляється як рекламовий трік, що має стягнути туристів до гарних, але мало відвіджуваних гірських околиць в північній Шкотії.

— **Філянтроп, що розуміє діти.** В американському місті Фріголд (Ню Джерзі) якийсь філянтроп записав 100.000 долярів для шпиталю бідних дітей з таким застереженням: ці гроші управа шпиталю вживатиме тільки на морозиво для хорих дітей, коли лікар дозволить.

— **Новий тип водного літака.** У Рочестер робили спроби з новим типом нового літака. Він зможе літати на далеку віддаль, а буде інакше збудований як дотеперішні. Його поверхня стоятиме сторчаком, не плоско; також шруби будуть дуже високо, щоб не дотикали води.

— **Хмароломи в Африці.** У південній Африці впали рясні дощі, що спричинили великі шкоди. У численних місцях зіпсовані залізничі шляхи; рейки підмиті водою. Є випадки, що подорожні сидять у ваґонах і ждуть, поки вода не відступить.

— **Ґрета Ґарбо не любить моди.** Осередок фільмової продукції Голівуд має свого рисівника, що проєктує моделі нових жіночих одягів. Зветься він Адріян. Він нарікає в останньому інтерв'ю на Ґрету Ґарбо, що не любить нових суконь, головно тісних. Ґарбо найрадше ходить у звичайних пульоверах і навіть у фільмах вибирає собі свобідні сукні, яко мога прості. Треба великої енерґії, щоб переконати артистку, що для ефекту самої пєси треба інколи вийнятково пишних суконь. Ґарбо рідко відступає від своїх звичок. Вона, що сама створила моду, не любить моди.

— **Упав їй метеор перед двері.** У Кематені, в Горішній Австрії, впав в саме вполудне перед дверми хати Тайфельсберґової шматок метеору та вбився майже на 1 м. глибоко в землі. Більшу частину його відломків зараз відкопали. Важить разом 40 дкг., найбільший відломок важить 16 дкг.

— **100-ліття сербської преси.** Цими днями відчинили в Білгороді виставу сербської преси з нагоди 100-літнього її істнування. Розвиток цієї преси звязаний безпосередньо з боротьбою за національні права та державну незалежність. Перший сербський часопис „Сербске Новіне" появився у Відні 1791 р. У 1792 р. у Відні почав виходити другий „Славено-Сербске Ведомості", а від 1813—1822 „Новіне Сербске" теж там. У Відні появилися теж перші книжки та видання, що будили свідомість національної окремішности сербів. Першим сербським журналістом був Дмитро Давидович. Від 1822 до 1834 ніякі сербські часописи не виходили. Щойно 17. січня 1834 появилися „Новіне Сербске" вперше на сербській землі в Кракуєвачу під редакцією Давидовича. Від цього часу цей орган виходить досі і є нині урядовим.

— **Дівчина з найбільшим віном у світі** це американка Доріс Дюк. Вона має у банку на вдасний рахунок 80 міл. долярів готівки. Стільки залишив їй батько і до цих міліонів не має вона ніяких спільників. Що більше: вона напрочуд гарна і симпатична. Якби не її міліони, могла б виступати у балеті. „Такі гроші ще й краса! Яка щаслива!" подумає дехто. Тимчасом вона має вічну журбу. Нелискретна преса повідомила світ про її міліони і тепер до міс Доріс приходить денно сила листів не тільки з пропозиціями подружжа, а головно від бандитів. Ці погрожують, що її вбють, вивезуть або зроблять з нею щось інше неприємне, коли не викупить себе. За перший місяць від батькового заповіту дістала 132 таких неприємних листів. Тепер довкола її віллі вибудували бетоновий мур, на якому стоять кулемети, а в середині безліч сторожів і детективів. Дівчина живе самотно, має власне кіно і майже не виходить на світ. Мабуть роздумує над подружніми пропозиціями. Досі має 843 кандидатів. Хоче вибрати такого, що найпростіше зуміє перевезти її в якусь безпечну закутину.

— **Дунайську дельту засипає пісок.** Міжнародня дунайська комісія, до якої входять заступник Франції, В. Британії, Італії та Румунії, радила в Сан Ремо при участі 4 фаховців інжинірів. Метою нарад було розглянути великі технічні праці, які проектують у дунайській дельті, щоби перешкодити постепенному засипуванню піском головної дунайської віднóги. Справу цю розглядають уже від кількох літ. Дальші наради будуть у квітні в Ґалаці. Сподіються, що оконечне рішення западе ще в 1934 р.

Відозви й комунікати.

БЕЗРОБІТНИМ УМОВИМ ПРАЦІВНИКАМ ДО ВІДОМА.

Бажаємо вказаним повідомити українських умових працівників, головно тих, що реєструвались у Тимчасовому Комітеті Безробітних, вибраному на сходинах львівських українських безробітних умових працівників дня 24. жовтня 1933, що як згаданий Комітет, так і Президія і Головна Рада Союзу Українських Приватних Службовців „Супруга", з якими цей Комітет співпрацює, присвятили справі безробіття пильну увагу і відбули цілу низку засідань, що мали на меті довести до створення постійної установи, завданням якої було би ведення пляново на широку скалю зорганізованої акції поборювання безробіття.

В тій ціли заініційовано дві ширші наради, що відбулися у Львові дня 20. листопада і 28. грудня 1933, в яких взяли участь представники львівських установ, громадянства і преси. На першій з цих нарад виголошено також відповідний реферат.

Коли ж виявилося, що через незалежні від Тимчасового Комітету Безробітних і від „Супруга" причини такі наради ледви чи доведуть у недалекому часі до бажаного висліду, рішено оснувати у Львові звичайне Товариство „Краєвий Комітет для боротьби з безробіттям".

Подання в цій справі, підписане чоловими громадянами, внесено до львівського городського старости в дні 20. січня 1934.

Союз „Супруга" і Тимчасовий Комітет Безробітних доложать усіх старань, щоби по полагодженні справи в городському старостві згаданий Краєвий Комітет міг якнайскорше розпочати свою працю.

Львів, дня 29. січня 1934.

ГОЛОВНА РАДА СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ ПРИВАТНИХ СЛУЖБОВИКІВ „СУПРУГА".

З кіна.

КІНО „АПОЛЬО": „ЗА ДВА ЦІЛУНКИ".

Дві великі фірми, що виробляють ґумові опони до авт ведуть віддавна велику боротьбу за першенство. Випадок хоче, що власник одної фірми має пресимпатичного легкосердого сина, власник другої — таку саму доньку. Як ця молода пара знайомиться зі собою і які інтриги вязвані з цією знайомістю, це можуть уявити собі ті, що знають легкі французькі комедії. Дуже добрі типи обох старих фабрикантів, лірично-комічні сцени залицяння і кілька дуже добрих „тріків". Головну ролю грає Анрі Гара, якого знаємо вже з ріжних комедій.

До програми додана довша польська фільма з життя варшавських вуличних продавців газет; деякі жанрові сцени зовсім удатні, але похвальна тенденція про золоте серце молодого хлопця, могла б мати менше нудний сценарій.

Дописи.

ЧОРТКІВ.

Повітова нарада УНДО. Дня 25. січня п. р. відбулася в Чорткові повітова нарада УНДО в справі недалеких громадських виборів. На нараді було присутніх 30 членів, які заступали 24 села повіту. Виборчий закон реферував д-р Іван Хичій, справу преси мгр. Василь Шкварок. Зацікавлення громадськими виборами велике.

Діти, яких мало. Село Шманьківці, чортківського повіту, може похвалитися дітьми, які ліпше розуміють вагу „Рідної Школи", як більшість наших старших громадян. Діти: Ірена Стець, Теодозія Горача, Оля Захарчук, Франя Друк і Степанія Друк, всі у віці 8—11 літ, при всяких діточих забавах збирають між собою дрібні жертви на „Рідну Школу". І це не є хвилева діточа примха, бо оце вже вдруге передали ті діти до Кружка „Рідної Школи" в Чорткові зібрані гроші, цим разом 5.29 зол. Якби так слідами тих дітей пішло все наше старше громадянство!

СТАРИЙ САМБІР.

Організація українського міщанства. Дня 15-го січня п. р. відбулася в нашому містечку анкета в справі організації українського міщанства. На цю анкету приїхав посол д-р Біляк Степан, якому саме припало реферувати справу організації міщанства. В більш як годинному рефераті говорив посол Біляк про ціль і потребу заснування такої організації, доказуючи при тому, яким важним елементом є міщанство в житті поодиноких народів, а зокрема в житті українського народу. Звертав прелегент головну увагу на те, що передовсім у трьох ділянках нашого економічного життя того роду організація є конечна, а саме: в ділянці ремесла, торговлі і промислу. Річева й оживлена дискусія, що вивязалась після реферату, була доказом зацікавлення нашого міщанства справою своєї організації. По дискусії вибрано комітет, що займеться створенням такої організації українського міщанства. Присутніх було понад 100 осіб, між ними кілька осіб місцевої інтелігенції, решта саме міщанство.

Підготовка селянства до громадських виборів. Наступного дня, себто 16. січня, скликано ширші сходини нашого селянства. Приявних було біля 150 осіб з 20 ріжних сіл. І знову промовляв пос. д-р Біляк Степан близько дві годині. В першій частині своєї промови змалював політичне й економічне положення українського народу на всіх його землях. Обговорюючи ширше положення українців у межах Польщі, вказував на нову небезпеку, що грозить нам у звязку зі зміною польської конституції, відтак згадав про ці закони в ділянках шкільній, самоуправній та кооперативній, що теж ідуть проти інтересів українського народу. По думці прелегента треба всіми леґальними засобами боронити наших прав. З черги приступив посол д-р Біляк до обговорення справи виборів до громадських рад, закликаючи селян іти до виборів зорганізовано й одностайною лавою, бо вислід виборів має бути показчиком нашої національної свідомости та зрілости. Про новий самоуправний закон і його поодинокі точки говорив широко і дуже ясно б. сен. о. Юліян Татомир. Анкета покінчилась вибором окружного виборчого комітету, якого завданням є приготовити всі села своєї округи до успішного переведення виборів.

Учасник.

—o—

СПОРТ.

Краєві лещатарські змагання.

Краєві змагання у лещатарськім бігу для мужчин і юніорів, що їх улаштовує К. Л. К. у Львові, назначений на день 4. лютого п. р. Зголошення змагунів разом з вписовим у висоті 30 сот. слати на адресу секретаря клюбу, мґ-ра Б. Гнозденького, Львів, ул. Красіцьких ч. 6, до дня 2. лютого п. р. Клюби з провінції подають теж скількість потрібних кватир. Кожний змагун мусить мати доконче лікарський дозвіл ставати до змагань на письмі. З огляду на дуже злий стан снігу у Львові, К. Л. К. застерігає собі відкликання змагань у дні 2. лютого п. р.

Гаківка.

Львів. А. З. С. (Познань) — Погонь 2 : 1, (0 : 0, 1 : 0, 1 : 1)

Краків. Краковія — Лехія 2 : 1, (2 : 0, 0 : 1, 0 : 0).

Вильно. Леґія — Огніско 1 : 0, (0 : 0, 0 : 0, 1 : 0).

Після тих змагань львівська Погонь остаточно відпала від дальших гаківкових змагань за мистецтво Польщі. До фіналу закваліфікувались: А. З. С. (Познань), Леґія (Варшава) і переможці зі змагань: Лехія (Львів) — Краковія та Чорні (Львів) — К. Т. Г. (Криниця).

Кожний гріш для „Просвіти" — це гріш на освітні змагання народу. Громадяни, дайте змогу рости „Просвіті"!

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Вівторок, 30. І. год. 7·30 веч. „Фройляйн Доктор".

Середа, 31. І. год. 7·30 веч. „Чоловік що був четвергом".

Театр Ріжнородностей.

Вівторок, 30. І. год. 7·30 веч. Вертеп „Шахи Пана Маршалка".

Середа, 31. І. год. 7·30 веч. Вертеп „Шахи Пана Маршалка".

Середа, 31. І. год. 9·15 веч. Вертеп „Шахи Пана Маршалка".

Кіна.

АДРІЯ: „Д-р Джекиль і мр. Гайд".
АПОЛЬО: „За два цілунки". (звуковик з пісоньками Е. Ф. Бурівна).
АТЛЯНТИК: „Гріх одної ночі".
ВАНДА: „Братерство народів".
КАСІНО: „А.•Л. 14 автонув".
КОЛІСЕЙ: „Пристань Сан Дієго", ревія „Фронтом до моря".
КОПЕРНИК: „Заповіт д-ра „Мабіз".
МАРУСЕНЬКА: „Заповіт д-ра Мабіз".
МІРАЖ: „Навіжена пансіонарка" (Анні Ондра).
МУЗА: „Серце велитня".
ПАЛЯС: „Велика княжна Олександра (з Єріцою та Шлєзаком).
ПАН: „Жінки без будучини" та ревія.
ПАСАЖ: „Чоловік малпа" та Флін і Флап як „Полковник і його чура".
ХИМЕРА: „Шерльок Голмс" (Клів Брук).
СТИЛЕВЕ: „Ніч шалу", ревія „Не роби з тата варята".
УТІХА: „Портрві ночі" та ревія.

Закордонне радіо.

Вівторок, 30. січня 1934.

Відень (506,8) 12·00 Концерт, 16·00 Діточий хор. 17·25 Два фортепяни, 19·35 Популярні опери й оперетки, **Брно** (325,4) 20·00 „Мікадо" оп. Салівена, **Париж** (312,8) 21·10 „Ог, папа" оп. Барда й Івена, **Білгород** (437,3) 19·00 Пісоньки, **Люблянa** (569,3) 21·00 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 16·45 Концерт, **Мінхен** (405,4) 14·20 Гавайська музика, спів, **Мілякер** (522,6) 13·00 Нар. пісоньки, **Будапешт** (549,5) 17·15 Циг. музика, 19·30 Опери: „Легенда про св. Йосифа" Р. Штравса, „Севільський цирульник" оп. Росінія, **Міляно** (368,6) 20·40 „Вікторія та її гузар" оп. Абрагама, **Рим** (420,8) 17·10 Музика, 20·45 Концерт.

Середа, 31. січня 1934

Відень (506,8) 12·00, 19·00, 21·35 Концерт, **Братислава** (298,8) 12.35 Концерт, **Мор. Острава** (259,1) 18·25 Легка музика, **Атльона** (531) 20·55, 22·00 Спів, **Ляйпціґ** (372,2) 12·00 Концерт, 17·50 Віольончеля, **Букарешт** (212,6) 17·00, 18·15 Концерт, 20·45 Спів, 21·15 Скрипка, **Стокгольм** (326,1) 19·30 Шведські пісоньки, **Будапешт** (540,5) 18·50 Спів, 20·15 Циг. музика, 21·50 Концерт, **Міляно** (368,6) 11·50 Квінтет, 18·10 Спів, **Рим** (420,8) 13·00 Легка музика, 20·50 Опера.

Львівське радіо.

Вівторок, 30. січня 1934.

7·00—8·00 Ранішня авдиція, 12·05 концерт сальонової орхестри, 15·25 Збіжева біржа, 15·30 Господарські вістки, 15·40 Чехослов. та старофранцузькі пісні (Левелін-Яренька, сопран), 16·00 Легка музика з грамофону, 16·40 Жіночі часописи, 16·55 Легка музика, пісоньки, 17·50 Туристичний бюлетен льв. дирекції залізниць, 18·0 Жінки в боротьбі за незалежність Польщі, 18·20 Муз. скринька, 18·35 Сальонова музика з грамофону, 19·05 Всячина, грамофон, 19·25 Фейлетон, 19·40, 19·43 Спортові вістки, 19·55 Сільва рерум, 20·00 „Ма мер льое" симф. твір Равеля з грамофону, 20·30 „Кохання та золото" оп. Бялостоцького й Гартмана (трансм. з Варшави), в перерві оповідання „Чорт Борута", 23.15 Танкова музика з грамофону.

Середа, 31. січня 1934.

7·00—8·00 Ранішня авдиція, 12·05, 12·33 Зірки ревії (грам. плити), 15·25 Збіжева біржа, 15·30 Господарські вістки, 15·40 Історія про вояка (грам. плити), 16·10 Для дітей: „Дарунок півн. вітру" (Серошевського), 16·55 Концерт орхестри, 18·00 Природничий відчит, 18·20 Фортепян, 19·07 Всячина, 19·25 Літ. фейлетон „Два покоління в літературі", 19·40, 19·43 Спортові вістки, 19·55 Сільва рерум, 50·00 Легка музика, пісоньки, 21·00 Фейлетон, 21·15 Камер. концерт, 22·00 Коляди, 22·45 Музика з грам. плит, 23·05 Танкова музика.

БІРЖА.

ГРОШІ.

У Львові долар у приватних оборотах 5·53 зол.

У Варшаві були такі курси: Льондон 27·85, Париж 34·90, Берлін 210·10, Ціріх 172·15, Амстердам 357·05, Нюйорк кабель 5·57, Нюйорк чеки 5·55.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 29. І. масло 2·50, молоко, —·19, сметана —.90, яйця 3·90—4·—

Тенденція на масло і сметану знижкова, на молоко удержана на яйця слаба.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ТИЖДЕНЬ ФІРАНОК — тридільні від 5.60 зол., філе ручної роботи за безцін. Найвибагливіші моделі Crouchet, Brugges Venice, Indanthren. — ФРАЙЛІХ, Сикстуська 21. 660 10-2

ВУГОЛЬ: Калитяк, Вайки 14. Тел. 38·24 1006 2—30

ТОРГОВЕЛЬНІ КУРСИ Й. ҐІРШШПРУНҐА, ЛИЧАКІВСЬКА 34, приймає вписи на 5-місячний торговельний курс. Стенографія. Писання на машинах 18/22 1–2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Прецізійно-механічне заведення

Е. Вояковський
Львів, ул. Пілсудського 27.

виконує: направу лікарських і інжинірських приладів, машин до писання і т. п. по найдешевших цінах.

До винайму 5. кімнат в реальности Земельного Гіпотечного Банку при вулиці **Словацького 14** на III. поверсі з повним комфортом. Уповновани подасть ліквідатура Банку в год. від 9—1. 1000 3—3

ПОДЯКА.

Невблагана смерть забрала нам нашого найліпшого Мужа, Батька і Дідуся бл. п. **Йосифа Пашковського.** В тяжкім смутку почуваємось до обовязку подякувати Всім Тим, що в нашім горю прийшли нам з поміччю і словами потіхи.

Зокрема дякуємо за провід в похоронах Всеч. о. шамбелянові із Малицькому пароховій в Борщеві. Дякуємо теж Всеч. Отцям: М. Дроздовському, пароховій Шершеновець, Т. Олексієві, пароховій Висічки й о. Б. Назареві, пароховій Кривча, за те що не пожалували труду і приїхали віддати останню прислугу Покійному. Щиро дякуємо місцевому хорові та його дириґентові п. Дрібнякові, що гарним співом звеличали сумний обряд.

Наприкінці дякуємо Всім Тим, що своєю присутністю звеличали похорон і відпровадили Покійного на місце вічного супочинку.

Борщів, 28. січня 1933.

Жінка, діти і внуки.

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

ЦІКАВІ КНИЖКИ

	Ціна	Почтова пересилка
Буреверхи — Емілії Бронте, переклав — М. Рудницький	2·50 „	0·30
Маціцький — Альфонса Доде, переклад із француської мови М. Рудницького	3·— зол.	0·30
Між Ідеєю і формою — М. Рудницького	3·— „	0·30
Блакитна кімната та інші оповідання — Проспера Меріме, із французької мови переклав Василь Софронів	0·95 „	0·25
З японського дому — Ст. Левинського	2·— „	0·25
Сміх землі — Володимира Островського	1·50 „	0·15
Спогади — Евгена Чикаленка Частина І. ІІ. ІІІ. Окрема частина по 3 зол.	8·— „	0·30
Крізь дим і згар — Мих. Матіїва Мельника	0·50 „	0·10
Безпутні — Гордія Брасюка	0·50 „	0·10
Шевченко й княжна Репніна — Михайла Возняка	1·50 „	0·15
Українці і відсіч Відня 1683 р. — д-ра Івана Німчука	1.— „	0·15
За Сяном — д-ра Івана Німчука	0·50 „	0·10

Замовляти в Адміністрації „Діла", Ринок ч. 10.
Належитість надсилати складанками П. К. О. 143·322.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . . . зол. 0·35
1 „ одношпальтовий в тексті і новинках . . „ 0·60
„ „ на першій сторінці . . „ 0·80

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні і приват. кореспонденція по зол. 0·15
купно, продаж, винаєм і т. п. . . . . „ 0·10
шукаючі праці . . . . . „ 0·07
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . . зол. 450·—
„ „ 1/2 . . . . . . „ 250·—
„ „ 1/4 . . . . . . „ 130·—
„ „ 1/8 . . . . . . „ 70·—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10